

Mālpils Vēstis

Mālpils • Sidgunda • Upmalas • Būkas • Vite

Pagasta padomes informatīvais izdevums • Bezmaksas

2008/7 (90)

*Maize kā pasaule –
Apakšā zemes garoza,
Pāri – debesu garoza,
Pa vidu – mīkstums – dzīve*

*Kad dzīve nepareizi iejaukta –
Tā saplok
Un garoza atlec.*

*Atlec debesu garoza.
Starp tevi un debesīm
Paliek tukšums*

Un tu paliec bez debesīm...

Imants Ziedonis

SVĒTKI NĀK!

LABIE VĀRDI MĀLPILIJ

Skats caur fotoobjektīvu

Lai Mālpils tiktu pie labākām bildēm, nekur nav jāskrien: kamēr dzīvoju vecajā skolā, no bēniņiem varēju fotografiēt Līvānskalnu un ābeļu dārzus abās skolas pusēs.

Pa cejam uz darbu vidusskolā – Mergupē apledojušos akmeņus ziemā vai saules atspulgus vasarā.

No vidusskolas logiem savukārt varēja bildēt Sibīrijas dīki un parku.

Kad pirmo reizi iegāju pilī, jutos ļoti svarīga persona, jo meliorācijas muzeja direktors Jānis Mednis man vienam pašam tur visu svarīgo parādīja.

Kad jau pats strādāju muzejā par fotogrāfu, uz darbu bija jāiet garām diķiem un parkam, kur atkal vienmēr bija kas fotografējams.

Ja gadījās iet uz slimnīcas pusī, vienmēr labi izskatījās ūdens plūsma pie dzirnavu aizsprosta un Sudas likumi.

Ja nu gribas ko grūtāk veicamu, tad var bildēt naktī – vajadzēs statīvu, kad līst vai snieg. Ja tomēr žēl fotoaparāta – agrāk no rīta, kad bieži migla.

Par vēl ko grūtāk veicamu – naktī un no lielāka augstuma jājautā līvaram Brencim, jo krásainās bildes izstādē ir viņa darbs!

Ko novēlēt Mālpilij jubilejā?

Lai ainava paliek bez bütiskām izmaiņām, jo tā jebkurā laikā ir gana interesanta!

Jānis Brencis

Mālpils bagātība – cilvēki

Šķiet, tas bija tik nesen... Dzīvojām Jelgavas pusē. Kad piedzima dēls Kaspars, meklējām saimniecību ar bērnu-dārzu – kaut kur pa vidu starp Imanta un manu vecāku mājām. Paldies toreizējai Rīgas rajona Lauksaimniecības pārvaldei par Mālpili! Tā nu mana ģimene te dzīvo jau 36 gadus. Abi ar vīru strādājām saimniecībā, mazie – dārziņā. Bērni Māris un Ilze var lepoties ar dzimtās Mālpils vārdu!

Neteikšu, ka Mālpils būtu iepatikusies uzreiz. Taču pamazām iedzīvojāmies, un domāju galvenokārt pateicoties kolēģiem, speciālistiem, kaimiņiem... vārdus sakot – Mālpils cilvēkiem – mūsu lielākajai bagātībai.

Kas gan būtu mūsu pagasts bez kultūras dzīves veidotājām – Edītes, Dzintas, Viktorijas, tagad arī Sandras, bibliotēkas dvēseles Daces un pieredzējušām danču meistarēm Janas un Maijas, dziedošā trio ar Sanītu priekšgalā.... Daudzi droši vien teiks – tas ir viņu darbs. Tā jau arī ir, bet kā viņas to dara!!! Tāpat TLM studija "Urga" ar Laumu priekšgalā! Par viņiem varu tikai brīnīties un brīnīties! Ko tik visu viņi nedara un kādu pulku ļaužu – amatnieku nodarbina, organizē izstādes gan pašu mājās, gan citur. Prieks par jaunizveidoto biedrību "Notici sev!". Kāda fantastiska darbošanās un atsaucība! Un tie ir mūsu cilvēki – gan dalībnieki, gan atbalstītāji. Jauka gaisotne vienmēr valda vecmāmiņu klubīņa "Rezēdas" saietos un pasākumos. Lai viņas arī turpmāk atrud laiku dziesmai – gan savam priekam, gan priecē citus!

Lai nepietrūkst enerģijas manai draudzenei Edītei, organizējot visādus interešantus pasākumus, un izkustinot tos ļaudis, kas beiguši aktīvās darba gaitas.

Paldies skolotājām – Inārai Bahmanei, Ērikai Caunei, Dzidrai Mūrniecei, Frančeskai Ģevelei, Mārai Ārentei. Paldies Anitai Sārnai par patīkamo gaisotni Sidgundas skolas kolektīvā.

Trīsreiz urrā! mūsu pagasta zemniekiem un uzņēmējiem: Aivaram un Solvitai Strausiem, Jānim Žīguram, Andrim

Bīriņam, Zuteru saimei, Šabohu, Apsišu, Žīvu un Piķu ģimenēm, Ligeriem "Vangos" un vēl un vēl. Patīkami redzēt kā strādā Mālpili jaunatnācēji – Dangu ģimene ar bioloģisko lauksaimniecību un Gatis Karlovs ar perfekti apstrādātiem tīrumiem, sakoptām grāvmalām. Te ir ko pamācīties. Daudz mālpiliešu čakli strādā firmā *Laiko* un *Mālpils piensaimnieks*. Viss notiek.... Mēs taču varam!

Jautājums! Kādēļ mūsu pagasta radošo dzīvi spiesti pamest aktīvi un ļoti labi savas profesijas speciālisti – kā Inta Kalēja, Māra Ārente, Cērpu ģimene un citi? ļoti žēl...

Šis gads mālpiliešiem ir īpašs – 800 gadi. Kopā ar Jums priečajos par to kā visu mūsu acu priekšā notiek lieli darbi ciernata centra labiekārtošanā, par vidusskolas sporta pili, par restaurāciju Mālpils mužā, par sakopto parku un diķiem. Visu gadu notiek dažādi pasākumi. Paspēj tik izsekot un visur būt klāt! Un vēl pa vidu Dziesmu un Deju svētki, kur piedalās tik daudz mūsējo!

Milje mālpilieši! Lai jūsu čaklums un darbīgums neapsīkst! Sagaidīsim savus svētkus ar sakoptiem tīrumiem, pagalmiem, cejmālām, ar labām domām un darbiem, ar prieku sirdī!

Leontina Amerika

Mālpils 800gadi gaidot

APSTIPRINĀTS

Ar Mālpils pagasta padomes ārkārtas sēdes lēmumu Nr.12/2

KĀRTĪBA, kura jāievēro Mālpils 800 gadu jubilejas pasākumu apmeklētājiem Mālpilī 2008. gada 9. augustā

1. Apmeklētājiem autotransports izvietojams tikai speciāli norādītos auto stāvlaukumos saskaņā ar shēmu (sk. 13. lpp.).
2. Stingi ievērot ielu satiksmes ierobežojumus:
 - Nākotnes ielā – visu diennakti,
 - Jaunā, Krasta, Kiršu, Mergupes, Strēlnieku, Parka, Sniedzes, Pirts, Kastaņu ielās- tikai gājiena laikā no pl.8.30 līdz pl.11.00,

- norādītajā laikā uz šīm ielām nedrīkst atrasties autotransports.
3. Pasākumu norises vietās iebraukšana atļauta tikai ar speciālām atļaujām.
4. Izbraukuma tirdzniecības vietās atļauts tirgoties ar alkoholiskajiem dzērieniem, kuru stiprums nepārsniedz 13 % un aizliegts tirgoties ar dzērieniem stikla pudelēs Mālpils pilskalnā.

5. Aizliegts peldēties Mālpils centra ūdenskrātuvēs pēc pl.20.00
6. Par konkrētiem jautājumiem sakarā ar pasākuma norisi zvanīt pa telefonu 7970901.

Izpilddirektors **V. Komarovs**

Informācijas centra vadītāja – sabiedrisko attiecību speciāliste
Iveta Krieviņa

ZINAS

Mālpils ģerbonis

Dziesmu un Deju svētku gājenā varējām vērot, cik skaists iemirdzējās Mālpils pagasta ģerbonis – augsti pacelts pāri mālpiliešu galvām, tas izstaroja gan ziemas sudrabu, gan vasaras liepziedu zeltu, gan sarkano Mālpils mālu pamatu. Par tā tapšanu jāpateicas Mālpils Tautas lietiskās mākslas studijas "Urga" vadītajai Laumai Krastiņai, kuru jau rudenī uzrunāja Edīte Priekule – skaitais Mālpils ģerbonis jāveidojot īstī latviskā materiālā, lai tas svētkos ar karoga cēlumu priecētu gan vietējos, gan ciemiņus. Tad sākās atbildīgākais darbs pie materiālu izvēles, paraugu ausānas un labākās tehnikas meklējumiem. Tad nītīšanas smalkie piņķeri, kur palīdzēja Ingūna Sīmansone, lielā zīmējuma veidošana, kur katrs diedzīš ieskaitīts... tā četras rūtiņas meistarei prasījušas stundas darbu. Smalki! Jūnijā darbus apskatīt bija ieradies Mālpils pagasta padomes priekšsēdētājs Aleksandrs Lielmežs. Lai gan Lauma baiļojusies par ausānas tehniku smalkumiem un skaistā krusta precizitāti, tomēr, pateicoties zināšanām, iemaņām, prātam, jūtām un mīlestībai, rezultāts ir izdevies labs.

"Zaļā karotīte" Mālpili!

10. jūlijā Mālpils piensaimnieka ražotajam Holandes sieram piešķirta preču zīme "Kvalitatīvs Latvijas produkts", tautā saukta kā "Zaļā karotīte". Preču zīme tika radīta 2001. gadā, lai lauksaimniecības produktu klāstā būtu iespējams atpazīt produktus, kas audzēti un ražoti Latvijā, kā arī lai palielinātu šo produktu noīetu. To piešķir SO "Mārketinga padome", kas ir šīs zīmes īpašnieks.

Zīme tiek piešķirta pārtikas produktiem, kuru saistāvā ir vismaz 75% Latvijā audzētu izejvielu un kas atbilst nepieciešamajām kvalitātes prasībām.

Skan ģitāras

Tris dienas no 14. līdz 16. jūlijam Rīgā, Jāzepsa Vitola Latvijas Mūzikas akadēmijas Lielajā zālē skanēja ģitāras. Norisinājās **II Baltijas valstu klasiskās ģitāras konkursss**, kurā ar ļoti labiem panākumiem startēja Mālpils mūzikas un mākslas skolas absolvents **Mārtiņš Cimanskis** – viņš **konkursā ieguva 3. vietu. Apsveicam!**

Pavisam konkursā piedalījās 48 konkursanti četrās vecuma grupās no Latvijas, Igaunijas un Lietuvas, vecumā līdz 17 gadiem. Jaunākajam dalībniekam tikai 5 gadi. Latviju pārstāvēja 17 jaunie ģitāristi, kas ir izvēlēti Valsts konkursā, kas šogad vienlaicīgi bija arī atlase uz II Baltijas valstu klasiskās ģitāras konkursu.

Konkursu organizē Latvijas klasiskās ģitāras

skolotāju un ģitāristu asociācija ciešā sadarbībā ar Lietuvas un Igaunijas kolēģiem. Konkursantus vērtē starptautiska žurijs, kuras priekšsēdētājs šogad bija viens no mūsdienu ievērojamākajiem Krievijas koncerteošajiem klasiskās ģitāras meistariem Jevgenijs Finkelsteins – Krievijas un starptautisku konkursu laureāts, Maskavas Maimonida Valsts Klasiskās akadēmijas docents.

Konkursa nolikums paredz, ka tas tiek rīkots ik pēc diviem gadiem kādā no trim Baltijas valstīm.

I Baltijas jauno ģitāristu konkursā notika Lietuvā, Viļnā 2006. gadā, šogad tas notiek Rīgā un vēl pēc 2 gadiem – Tallinā.

Nodarbinātības valsts aģentūras pasākums – skolēnu darbs vasarā

NVA filiālēs maija mēnesī darbam vasarā varēja pieteikties bērni vecumā virs 15 gadiem. Darbs tiek organizēts trīs termiņos laikā no 2. jūnija līdz 29. augustam. Nodarbinātības ilgums vienam skolēnam ir viens mēnesis. Atsevišķos gadījumos, ja finansējums ir pietiekams un skolēns, kā arī darba devējs ir piekritis turpināt piedalīties pasākumā, skolēna nodarbinātību var pagarināt vēl uz vienu mēnesi.

13 – 14 gadus vecu bērnu darbu organizē pašvaldības vai izglītības iestādes. Nodarbinātības pasākums vasaras

brīvlaikā ir valsts un sabiedrības atbalsts bērniem un pusaudžiem, sniedzot iespēju iegūt darba prasmes, iemaņas un darba pieredzi.

Valsts nodarbinātības dienests nodrošina vasaras darba atalgojumu 13 – 14 gados veciem skolniekiem, par darba laiku, ne ilgāku par četrām stundām, 50% no minimālās algas, savukārt skolēniem no 15 gadiem darba alga mēnesī minimālās darba algas apjomā, par darba laiku ne ilgāku kā par septiņām stundām dienā.

(No informācijas NVA mājas lapā)

Mālpilī organizējot skolēnu vasaras darbu Mālpils sociālais dienests, pirmkārt, piedāvāja darba iespējas bērniem no sociālā riska grupas ģimenēm. Taču ir gadījumi, ka bērni negrib un nemāk strādāt. Un labā domā – nodrošināt iespēju nopelnīt nerealizējas.

Mālpils pašvaldībā skolēniem no 13 gadu vecuma nodrošināja darbu Pirms-skolas izglītības iestādē, Sidgundas pamatskola – savā skolā.

Kā pastāstīja NVA Rīgas reģiona Siguldas sektora vadītāja Aina Kuzmane Mālpils bērniem ir iespēja strādāt Sociālās aprūpes centrā, Mālpils pašvaldībā un zemnieku saimniecībās.

Sociālās aprūpes centrā skolēni veic aprūpētāja palīga darbu. Jūnijā ļoti labi strādāja Anete Krieviņa, jūlijā šo darbu turpina Kristiņa Krieviņš, bet augustā strādās Māris Viškers. Pagasta bibliotēkā jūnija mēnesī strādāja Ieva Akeldama un Kristīne Kajaka. Meitenes ir pateicīgas bibliotekārei Dacei Krilovskai, kura bija ļoti laba darba vadītāja un palīdzēja iepazīt bibliotekāra profesiju. Četri skolēni – Santa Vodzinska, Endija Krūmiņa, Līva Undzenko, Kristīne Ingīste Ilzes Vanagas vadībā jūlija mēnesī strādā labiekārtošanas darbos. Meitenes vēl ilgi varēs priecāties un lepoties ar to, ka viņu rokas ir palīdzējušas laukumam pie

kultūras nama un pagasta padomes kļūt tik skaistam, kāds tas ir šobrīd.

Ar trīs darba vietām skolēnu nodrošina Z/S "Kalna Kastaņi". Te strādā Liāna Čeketa, Asnate Vilciņa (divus termiņus). Jau otro gadu skolēni strādā arī Z/S "Rukī". Šajā saimniecībā Maritas Piķes vadībā jāveic darbs teliņu kopšanā. Šogad te strādās divas meitenes Endija Krūmiņa un Dita Piķe.

Darba vadītāji ir apmierināti ar saviem strādniekiem, savukārt skolēniem tā ir laba iespēja gan nopelnīt, gan uzkrāt darba pieredzi.

Dzinta Krastiņa

"Māra" dodas iekarot Turciju

Tikko kā dejotāji atgriezušies no lielajiem Dziesmu un Deju svētkiem, kad atkal jādomā par tērpu kārtošanu, kurpjū spodrināšanu un vainadziņu gādāšanu. Nezin vai Turcijas karstajā saulē varēs atrast kādu puķi? Deju kopa "Māra" no 22.–26.jūlijam piedalīsies "Alapli internacionālajā kultūras un mākslas festivālā" – ALAPLI CULTURE AND ART FESTIVAL un trešā-

jos "INTERNATIONAL GOLD NUT FOLK DANCE COMPLETION".

Deju kopas vadītāja Maija Orlova ir pārliecināta, ka visi 25 dejotājiem deju solis būs raits un saskanīgs. Ceļu somās ieliktas gan Deju svētku repertuāra dejas, gan "Māras" zelta fonds. Ceļojumam gatavojas arī 4 muzikanti no pavadošās kapelas. Visi gan cerot, ka

vakaros, kad notikšot festivāla koncerti, nebūsot karsts. Turcijas deju festivāls pulcēs dažādās valstīs – Grieķijas, Francijas, Azerbaidžānas, Krievijas, Rumānijas, Bosnijas Hercogovinas, Bulgārijas, Ukrainas un Turcijas. Veiksmīgu ceļu!

Daiga Frīdberga

**Sveicam jaundzimušos
mālpiliešus
un viņu vecākus!**

Madara ALDZERE
(dzimusi 23. maijā),

Kate MIĶELSONE
(dzimusi 3. jūnijā).

Mālpils pagasta padome,
Mālpils pagasta dzimtsarakstu nodaļa

Mālpils vidusskolas izlaidums

12. klase, audzinātāja Ina Turkina

I rinda no kreisās – Līga Mukāne, Elīza Rulle, Diāna Ivanova, Angelika Grāvelsiņa, klases audzinātāja Ina Turkina, Anda Andersone, Alise Tuče, Laura Cielēna, Ieva Rimicāne, Agnija Graudiņa

II rinda no kreisās – Krišjānis Lauks, Ilze Klausas, Kaspars Žukovs, Mārtiņš Sils, Baiba Brugzule

III rinda no kreisās – Mārcis Graubīšs, Dāvis Bahmanis, Guntars Čeketa, Uldis Cirulis, Dainis Pudelis, Kriiss Kešāns, Valters Brūns, Kristaps Limanovičs, Mārtiņš Kapūns

Neklātienes 12. klase

Ruslans Gecko, Aiva Ozola, Linda Poika, Inga Voroņuka.

Kokizstrādājumu izgatavošanas specialitātes M-4 kurss, audzinātāja Daina Šteingolde

Bērziņš Agris
Cukmačs Rolands
Gaismiņš Lauris
Gūtmanis Gatis
Krauklis Fjodors
Lapsiņš Armands

Lazorčaks Mihails
Sarkanābols Arnis
Tēraude Zanda
Ūdrītis Raimonds
Virbickis Andis
Isaiovičs Māris

Ēdināšanas servisa specialitātes V-4 kurss, audzinātāja Evija Klaviņa

Mālpils profesionālās vidusskolas izlaidums

Siltuma, gāzes un ūdens tehnoloģijas specialitātes F-4 kurss, audzinātāja Rudīte Isajeva

Andrejevs Jānis
Bevojskis Olegs
Bisnieks Dzintars
Bugins Edgars
Drozds Matīss
Dundurs Dinārs
Dzenītis Gatis
Kalniņš Matīss
Majorovs Maksims

Mālnieks Mārtiņš
Missa Guntars
Osipovs Agris
Strazdiņš Mareks
Strušs Andis
Šmits Ričards
Vendelis Rolands
Vinogradovs Vitālijs
Zeltiņš Artūrs

Anisimoviča Vija
Danīļeviča Evita
Dragune Lolita
Gerenbergs Baiba
Grahoļska Ilva
Graudiņa Lāsma
Kaupuža Signe
Kirilova Daina
Klaviņa Zanda
Kostenko Olegs
Krūmiņa Evita
Lapšāns Guntis

Ļaugmina Ilze
Maizīte Anna
Oščepkova Jevgenija
Ozoliņa Evija
Radziņa Inese
Rižikova Madara
Saldniece Baiba
Tanovs Rustams
Vepriks Valērijs
Vītols Māris
Vlasova Lāsma

Mālpils Mūzikas un mākslas skolas izlaidums

Mūzikā:

1. Anete Krieviņa, klavierspēle
2. Emīlija-Vija Ploriņa, klavierspēle
3. Madara Sila, klavierspēle
4. Lauris Gilums, vijolspēle
5. Anete Keplere, vijolspēle
6. Mārtiņš Cimanskis, ģitāras spēle
7. Roberts Ploriņš, ģitāras spēle
8. Rūta Laizāne, flautas spēle
9. Dāvis Sīmanis Putriņš, flautas spēle
10. Laura Cielēna, sitaminstrumenti

Mākslā:

1. Rūta Akeldama
2. Sanita Atruškēvica
3. Evija Balode
4. Arvis Kantiševs
5. Edgars Kanepējs
6. Sandra Zālmane
7. Madara Zemīte

Stipra valsts – stipra ģimene dimanta mirdzumā

**Jumu, jumu vārpas auga,
Jumi jauni cilvēciņi;
Dancos mani kumeliņi,
Kad es braukšu precībās.**

Pirms 60. gadiem pašā vasaras vidū, 1948. gada 26. jūlijā staltais Andrejs Melgailis sēdināja savu Maiju droškā, lai kopā sāktu dzīves ceļu, kas izrādīsies tik saskanīgs. Sarakstījis pats pagastveis, vēl zīmīgi parādījis uz lielo stārkā ligzdu.

Esam tik sen pazīstami, – tik nosaka Maija Melgaile, kad prasu, kad tad sapinušies ar Aleksandru, – vēl pamatskolā kopā mācījāmies. Tad Andrejs devās uz mežsargu skolu Lubānā, es uz Cesvaines vidusskolu. Tomēr kara laiks izjaucia visus plānus. Tikai pusotru gadu nomācījos, jo bija tik smagi, kad nošāva tēvu, ka izstāstīt nevar... bet kā jau jauniem, viss ātri pāriet, nav jau kā veciem tagad, kad sirds ilgi sāp. Visādas ballites pēc kara jau rikoja, tad nu arī sadancojāmies. Man bija kādi 19 gadi. 1948. gadā sākām dzīvot kopā Jaungulbenes pagastā, kur tagad ir Līgo pagasts. Tur arī piedzima pirmā meita

Malda. Tad vīru paņēma armijā uz vairāk nekā trim gadiem. Pati strādāju par nodokļu iekasētāju, taču tiku nosūdzēta kā kulaka meita. Visādi skaugī bija. Ka tēva brālis ir bijis fašistu armijā. Jā, viņš bija Latvijas armija virsnieks. Priekšiece, labs cilvēks, ieteica doties uz citu vietu, kur neviens mani nepazīst. Man bija radinieki Madonas rajonā, Meirānos, kurp tad arī ar meitu devāmies. Sāku strādāt, tad izmācījos grāmatvedību, un līdz pat 1981. gadam biju galvenā grāmatvede. Vīrs pēc atgriešanās no armijas izmācījās par kombainieri, traktoristu, tā arī visu mūžu nostrādāja. Ar retiem izņēmumiem, jo nelielu laicīnu bija darbīcu vadītājs.

– Kā tad nonācāt Mālpilī? – Kādus gadus biju strādājusi Suntažu kolhozā, kurus apvienoja, un bijām spiesti aiziet uz Valmieras pusi. Stress lika sevi manīt, bija problēmas ar veselību. Tā nu 1981. gadā sarunājām nāktuz Mālpili, te vajadzēja strādniekus dārzniecībā. Tā vīrs sāka darbu tur, vēlāk iecirknī par traktoristu. Nopirkām nelielu mājiņu. Meita jau ilgus gadus dzīvoja Mālpilī, dēls no Suntažiem arī atnāca šurp.

Maijas kundze ar lielu lepnumu stās-

ta par saviem trim bērniem un mazbērniem – Mums nav ne konta bankā, ne pils, bet mēs esam joti bagāti – ir astoņi mazbērni un deviņi mazmazbērni! Vecākajām mazmazmeitām būs sešpadsmit, bet pašam jaunākajam ir trīs mēneši. Tagad bērni ir sagudrojuši jūlijā saiešanu par godu vīra 80. gadiem, kas bija janvāri un maniem 80, kas būs oktobrī. Tad sabrauks visi, arī ārzemēs dzīvojošie! Tikai paši tuvākie vien esam 30! Vairs jau nav tā spēka, tāpēc paši nākšot palīgā arī gatavot mielastu.

Kuplā ģimene sanākot kopā “Ceļmalniekos” ne tikai svētkos. Vaicāju, kā tad sadzīvojat ar vedekām. Uz to Maijas kundze atbild diplomātiski – Daudz nejaucos viņu lietās. Ja būtu jādzīvo kopā, tad jau varbūt arī iznāktu kāda pabāršanās. Tādi jau mēs tie vecie esam, vienmēr vajag ko urķēt. Neko nevaru teikt, vedeklas man ir labas. Vai ko vāra, taisa, vīram garšo zupas, vienmēr atved. Bērni man ir labi. Daudz mūs ir apdāvinājuši, atceras uz lielajām jubilejām.

Turpinājums 8. lpp.

Turpinājums no 7. lpp.

Ir krieksts laiks, kā abi Melgaili ir pensijā, tāpēc jautāju, kā tiek pavadītas dienas. Sākumā bijusi paliela saimniecība, trīs gotiņas turētas. Vēl tagad esot viena. Taisot sierus. Gan jau ne viens vien mālpiliets gardu muti tiesājis Maijas sietos ritulīšus. Ravējot dārziņu, palasot grāmatas. Pēdējā laikā televizoru gan-drīz neskatoties. Vīra kungam rūpes par lielo trušu baru. Malciņa jāgādā. Kā jau laukos. Brīnos par enerģiju un abu jaunekļigo izskatu, prasu pēc noslēpuma. Uz to atbildi nezinot, tomēr arī viņas dzimtā ir ilgdzīvotāji. Tagad jau esot vieglāk kā jaunībā, kara gados. Cerams, ka tādus laikus vairs nepiedzīvosim.

Jautāju, kāda ir jaunā paaudze – mazbērni? Jaunākajam, nupat būs 22 gadi. Visi mācījušies, visi strādā. Kamēr jau mazi bijuši, pat pa četri pieci dzīvojušies pie vecvecākiem. Kā jau bērnudārzā gājuši bērni, vienmēr prasījuši – Vecmam, nav

Pirms 20 gadiem

Jaunībā

Maija un Aleksandrs ar bērniem

ko darīt! Visādi jau gājis, kad radinājuši pie dažādiem darbiņiem. Piedzīvojumi ar ogām gan dārzā, gan mežā. Tagad prieks par visiem. Līdz dzīvots gan mazbērnu gaitām mūzikas skolā, dienestam armijā, darbam un pat dzīvei ārzemēs. Paši jau ar kādreiz "atļautās" ārzemes apskatījuši. Vīrs bijis Bulgārijā, Rumānijā. Pati neesot tikusi, savas pagātnes dēļ. Tomēr ar vilcienu izbraukājusi Maskavu, Ķeņingradu, Odesu. Arī tuvākās republikas Igauniju, Lietuvu. Būts pa Puškina dzīves vietām.

Sarunas gaitā Maijas kundze atzīst, ka tik ilgi nodzīvots, jo centusies būt labestīga. Paliekot jau grūtāk, bet jāturas. Kopā dzīvojot piedalījušies gada ballēs, apsējibās. Dancots uz nebēdu. Ir bijusi liela uzticēšanās otram. Neesot uzspieduši otram savu gribu. Vīrs gan vēl tagad pieradis, ka saimnieciskās lietas kārtojot sieva. Biežāk iepirkšanās sanāk atbraucot uz Mālpils centru, bet citreiz vīrs ko nopērkot jau autoveikaliņā pats. Tā nu dzīvojot. Pa vakariem studējot enciklopēdijas un kartes, jo esot aizrautīga krustvārdu mīklu minētāja. Brīziem jau Aleksandrs Pavelket uz zoba – atkal jau tu ar tām mīklām...

Spriedet nu paši, cik gara un tomēr īsa ir taka, kas piebirusi dimanta olīšiem...cik tie mirdzējuši, vai varbūt uzberzuši arī kādu tulznu garo ceļu mērojot kopā. Veiksmīgu ceļu tālāk!

Daiga Frīdberga

Pēterdienas dziesmu un deju svētku koncerts

Piedalījās kultūras nama pašdarbības kolektīvi – “Māra”, “Kniediņš”, “Sidgunda”, “HardCandy-ta”, jauktais koris, “Rezēdas”, “Sidgundas sievas” un Mālpils profesionālās vidusskolas deju kolektīvs “Madara”

Vai Jānīti, Pēterīti,
Kam tekat vienu ceļu?
Man balsīte aizsmakusi,
Nevar' abus nolīgot.

Jōneits gōja gūvu slauktu,
Petreits nese slauktiveiti;
Jōneišam gūvs īspēre,
Petreits kōjas aktratēja.

Kad aizgāja Jāņu diena,
Tad apkusa laktīgala,
Tad dziedāja Pēterbērni,
Ogu laiku gaidīdami.

Jānītim skaista sieva,
Pēterim vēl skaistāka:
Sieru ēda, pienu dzēra,
Suliņās mazgājās.

Jānīts kūla Pēterīti
Ar sudraba sakārnīti;
Pēterīša paša vaina,
Kam pukītes izkaisīja.

Jānīšam maza sieva,
Ziediņiem apabirusi;
Pēterami tieva gara,
Dzīparaina, madaraina.

Es vidū

Dziesmu svētku laiks. Kad dejotāji izdejoja pēdējos mēģinājumus un koristi vingrināja balsis lielajam koncertam, Tautas lietišķās mākslas studijas "Urga" dalībnieki devās uz lielāko notikumu – lielo izstādi XXIV Vispārējo latviešu Dziesmu un XIV Deju svētku laikā. Lietišķās mākslas izstāde «Es vidū» norisinājās Rīgā, Dzelceļa vēstures muzejā no 5. līdz 12. jūlijam. Izstādes rīkotāji izvēlējušies šādu nosaukumu kā aicinājumu ikvienam uzņemties atbildību saglabāt un kopīt tautas lietišķas mākslas mūžīgās vērtības — senās un ne tik senās, mūsdienīgās un avangardiskās. Izstādē bija redzami 2942 darbi, kas tapuši pēdējo piecu gadu laikā, — pinumi un keramika, kokgrizumi un gobelēni, audumi un tautas tēri. Tos darinājuši 913 meistari no 105 lietišķās mākslas studijām. Radošās darba grupas galvenā māksliniece Dagmāra Prīberga un izstādes iekārtotāji — mākslinieki Mārtiņš Heimrāts, Juris Leitāns, Dace Pudāne, Jānis Trops un Baiba Vaivare kopā ir paveikuši grandiozu darbu, iekārtojot izstādi.

Mālpils meistari vēl braucienā sākumā no studijas vadītājas Laumas Krastiņas saņēma pa dievkociņa zariņam. Spēkam, enerģijai un radošām veiksmēm arī nākošajā gadā.

Lauma Krastiņa – Es cenšos, lai cilvēki, kas strādā – ada, tamborē, par kuriem

pat es nemaz nezināju, kas arī nenāk uz Kultūras namu, tomēr atrod iespēju parādīt savus darbus. Visādi jau iet. Studijas dalībnieki dažreiz aizmirstot, ka darbojas Mālpils kultūras nama paspārnē. Tas nozīmē, ka ir jāatskaitās par padarīto darbu. Piedalīšanās izstādes ir tas reālais devums. Paldies Dievam, mums tie darbi tiek joti labi pieņemti. Mēs paliksim atmiņā! Paldies jums, ka jūs esat tik joti dažādi, skaisti, atsaucīgi, interesanti, sirsniņi, biedriski, un it sevišķi pie galda!

XXIV Vispārējie latviešu Dziesmu un XIV Deju svētku fakti un foto mirkļi

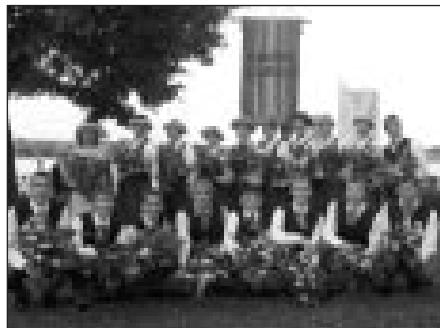
Šogad svētkos piedalījās

- Rekordliels dalībnieku pulks – 38 601 dalībnieks
- 48 virsdiriģenti un virs vadītāji, tajā skaitā 17 goda virsdiriģenti un virs vadītāji
- 394 kori un 54 vokālie ansamblji (tajā skaitā mazākumtautību ansamblji), kopā 18 464 dziedātāju (saīdzinājumam – pirmajos dziesmu svētkos 1873.gadā piedalījās 212 koristes un 791 korists)
- 544 deju kolektīvi, 13 700 dejotāji
- 55 pūtēju orķestri
- 5 profesionālie orķestri
- Svētku ietvaros 913 meistari no 105 lietišķas mākslas studijām Dzelceļa vēstures muzejā izrādīja 2942 lietišķas mākslas darbus
- Lielajā Ģildē vienkopus kokļu koncertā spēlēja 120 kokles, pirmo reizi spēlēja arī puišu – koklētāju ansamblis
- Rīgas rajonu svētkos pārstāvēja 2795 dalībnieki

Mālpili pārstāvēja 141 dalībnieks no 6 kolektīviem

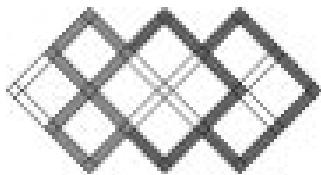
- Vidējās paaudzes deju kopa “Sidgunda” – 27 dalībnieki, vadītāja Julijana Butekeviča
- Jauniešu deju kopa “Māra” – 26 dalībnieki, vadītāja Maija Orlova
- Vidējās paaudzes deju kopa “Knie-dīņš” – 20 dalībnieki, vadītāja Julijana Butekeviča
- Mālpils jauktais koris – 32 dalībnieki, vadītāja Sanita Vītuma
- Tautas lietišķas mākslas studija “Urga” – 14 dalībnieki, vadītāja Lauma Krastiņa
- Mālpils profesionālās vidusskolas deju kolektīvs – 23 dalībnieki, Julijana Butkeviča

DEJU SVĒTKU LIELUZVEDUMS “IZDEJOT LAIKU”

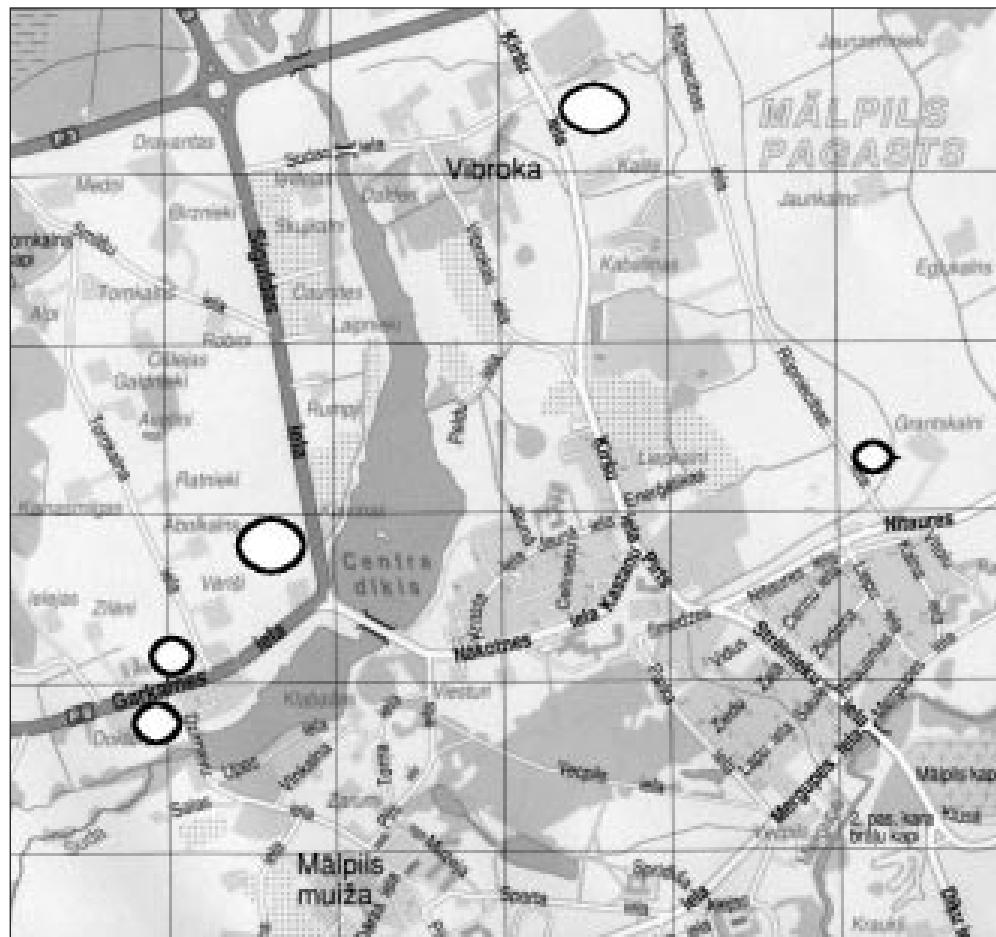

Fotoreportāžu par svētkiem sagatavoja
Daiga Fridberga

MĀLPILS
800

Automašīnu stāvlaukumi 9. augustā

9.augusts Mālpils 800gades svētku svinības un 7. Latvijas novadu Siera diena

9.00	Mergupes iela-Strēlnieku iela-Pirts iela-Jaunā iela-Krasta iela-Nākotnes iela-Sauleskalns	Mālpiliešu un siera ražošanas uzņēmumu Svētku gājiens
9.50	Sauleskalns	Saules rituāls "Spīguļo, saulīt!"
10.00	Nākotnes iela	Siera dižplaci sākas sieru dižandele
	Centrālais svētku laukums	Svētkus ieskandina pūtēju orkestri
10.10		Siera ritula ieritināšana Siera svētku pagalmā
11.00	Centrālais svētku laukums	7. Latvijas novadu Siera dienas atklāšana
12.00		Siermažu 20 metrus garais dižpaklājs, siera un alus zupas 100 litrīgais dižgrāpis
12.30		Dzied Harijs Spanovkis
13.20		Siera karala krona maina. 100kg lielā siera ritula garšošana
14.00		Gājiens pa sieru dižplaci kopā ar Mālpils sievām
15.00		Dzied Aina Poja, Māris Sloka un grupa "Klaidonis"
16.00		Konkurss "Mālpils dižākais siera ēdājs un alus dzērajs"
16.30		Madonas rajona Praulienas pagasta vokālā grupa „Lāsītes”
	Citos laukumos	
No 11.00	Laukumā pie GE Money bankas	Dažādas atrakcijas bērniem
No 11.00	No laukuma pie GE Money bankas	Mālpils apskate pa „vecai modei” ar drošķu, ar „Melex” elektromobili
No 12.00	Visos svētku laukumos	Mākslinieku biedrības Sidegunde portretistu plenērs
12.00-17.00	Pie Vinkalniņa	Darbojas amatnieku darbnīcas kopā ar folkloras kopu „Pērlis”
12.00-15.00	Mālpils muižas parkā	Siera taka bērniem un gimenēm
12.00-15.00	Skeitlaukumā	Deju kolektīvu sadancošanās koncerti
13.30-14.00	Skeitlaukumā	Koru sadziedāšanās koncerti, uzstājas koris „Frohsinn” no Vācijas
No 14.00	Pilskalnā	Sienas apgleznošana - grafiti
14.00-18.00	Pulcēšanās informācijas centrā	Iepazīšanās ar Mālpili gida pavadībā
16.00-18.00	Skeitlaukumā	Līnijdejas
19.00	Centrālais svētku laukums	Mālpils 800gades noslēguma koncerts Koncertu vada I.Circene-Groša un A.Rozenbergs Koncertā piedalās: Liene Circene A. Mielavs un "Pārcēlāji" Grupa "Dzelzs Vilks" Linda Leen Grupa "Bet Bet" un Zigfrīds Mukutupāvels
22.00-04.00		Svētku noslēguma balle Spēlē grupas "Dzelzs Vilks" un "Kantoris 04"
23.00	Centra ūdenskrātuves saliņa	Svētku salūts, ko nodrošina SIA „UPK”
23.30-04.00	Pilskalnā	Alternatīvās mūzikas nakts jauniešiem
10.09. pkst.14.00	Mālpils luterānu baznīcā	Dievkalpojums un kora „Frohsinn” (Vācija) koncerts

Svētkus ieskandinās zvani

8. augusta vakarā Pilskalnā tiks ieskandināti mūsu pagasta Liecie svētki. Pirmās par svētkiem ziņos zvanu skaņas Liepājas zvanu kora izpildījumā. Tad amatierētris, dejotāji un dziedātāji stāstīs, izdejos, izdziedās Mālpils novada teikas, nostāstus un legendas uzvedumā. Teiku mistērija.

Brīnumainā kārtā sajuks laiki – pagātne un tagadne, patiesība un izdomājumi.

Jaunieši, lasot teiku grāmatu, nokļūs senajos laikos un tiksies ar bargo baronu Taubi,

piedālīsies apslēptas mantas meklēšanā, stāstīs neticamus notikumus par Klabāžu tiltu, iesaistīsies trakajās velnu dejās un ceļojumā uz Velna torni.

Meitene Māra kā baltu rožu kroni pacels augšup ticību tam, ka mēs ierakstāmies laikā ar labiem darbiem un domām. Māras svētība arī šodien ir kopā ar mums. Stipri ir baznīcas mūri un stiprs viss novads.

Viss lielais amatierētrā kolektīvs jau vairākus mēnešus kopā ar režisori Lieni Cimžu iejūtas gan zemnieku, gan kungu lomās. Ivettas Jakovjevas vadībā tiek apgūtas dejas. Uzvedumā piedalīsies arī Ivettas deju studijas meitenes. Dainis Lazdiņš, ar kuru notika veiksmīga sadarbība iepriekšējā Mālpils amatierētrā izrādē ir sarakstījis vairākas dziesmas tieši šim uzvedumam. Dziesmas skanēs arī citu Mālpils dziedātāju izpildījumā. Mūsdienu deju grupai "HardCandy-ta" – vadītāja

Santa Zālamane – īpašs uzdevums. Ar dejas palīdzību palīdzēt skatītājiem iejusties teiku neticamo notikumu pasaulē.

Sava deja arī deju kopai "Māra".

Uzveduma sākums pulksten 22.00 – laiks speciāli izvēlēts tuvāk krēslas stundai, lai mūzikas un zvanu skaņās, gaismas zibējos un miglas dūmakā vieglāk iejusties brīnumainajā teiku pasaulē.

Doties uz Pilskalnu iesakām laikus, lai atliktu laiks iegriezties Mālpils baznīcā un apskatit izstādi par baznīcas vēsturi.

Kopā rādīsim svētkiem gaismu, lai tie redz ceļu atrākt.

Uzveduma scenārija autore
Dzinta Krastiņa

PROJEKTI

Vecrubenišu senkapu arheoloģiskās izpētes un glābšanas darbi Mālpils pagastā

Vecrubenišu senkapi atrodas Mālpils pagastā, apmēram 3 km no Sidgundas, netālu no Vecrubenišu mājām stāvā Mergupes krastā. Tie ir Valsts aizsargāts vietējās nozīmes arheoloģijas piemineklis. Vecrubenišu senkapi ir uzkalniņu kapulaiks – raksturīgs lībiešu kultūrai, kas šajā apvidū dominēja vēlajā dzels laikmetā (9. – 13.gs.). Domājams senkapiem atbilstoša apdzīvota vieta ir Sidgundas pilskalns.

Laikā no š.g. 9.jūnija līdz 20.jūnijam tika īstenots Mālpils pagasta padomes un Valsts Kultūrkapitāla fonda atbalstīts projekts "Vecrubenišu senkapu glābšanas darbi Mālpils pagastā". Arheoloģisko izpēti Vecrubenišu senkapos veica Latvijas

Nacionālā vēstures muzeja Arheoloģijas nodalas arheologi – Zane Buža, Ilze Melne, Normunds Grasis, darbus vadīja arheologs Ritvars Ritums, periodiski izrakumos piedalījās arī Mālpils pašvaldības darbinieces – Ieva Pauloviča un Esmeralda Tāle.

Vecrubenišu senkapi līdz šim nebija pētīti. Pirms Pirmā pasaules kara gandrīz visus uzkalniņus postījuši mantrači, tāpēc uzkalniņu centros vēl šodien labi redzamas mantraču bedres.

Senkapu izpēte sākās ar teritorijas un senkapu uzkalniņu uzmērišanu. Tika fiksēti 13 uzkalniņi aptuveni 40 x 50 m plašā teritorijā. Daja uzkalniņu ļoti izteikti – līdz 1,3 m augsti, līdz 8 m diametrā, pārējie ze-

māki un mazāki. Speciālisti izsaka domu, ka daļa uzkalniņu jau varētu būt senatnē noskaloti upē. Pirms vairākiem gadiem Mergupe bija izmaiņīusi gultni un pietuvojusies senkapiem, rezultātā apmēram puse no viena uzkalniņa tika noskalota upē. Projekta ietvaros tika izpētīts tieši šis, pusiebrukušais uzkalniņš, lai nezustu vērtīgā zinātniskā informācija.

Sākot izrakumus un noņemot zemes virsējo slāni, atklājās, ka uzkalniņš ir lieķisks, nekā sākotnēji bija domāts. Turpinot izrakumus, izrādījās, ka blakus uzkalniņam bijusi bedre, iespējams, ka tā bijusi ziedojumu vai kādu citu rituālu vieta, kas saistīs ar apbedīšanas tradīcijām. Tieši blakus bedrei bija zemē iedziļināts, no

Arheologi Zane Buža un Normunds Grasis iemēra izpētes laukumu

Arheologi (no kreisās) Normunds Grasis, Ritvars Ritums, Ilze Melne, podiņa attīrišanas process Vecrubenišu senkapos

Senkapos atklātais pavards

Arheoloģisko izrakumu laukums

krautiem laukakmeņiem veidots pavards. Bedres pildījumā atrada degušu bronzas pakavasktu ar magoņpogaļu galīem. Uzkalniņa neizpostītajā daļā netālu vienu no otras atrada divas senlietas – māla podiņu un bronzas pakavasktu ar rēdžu galīem, kas liecina par pirmo apbedījuma vietu. Otrajā apbedījuma vietā atrada pēdu kaulus un kapa piedevas – iedzītņa šķēpa galu un platasmens cirvi, kas lieci-

na, ka mirušais bijis vīrietis. Apbedīšanas tradīcija un atrastās senlietas raksturīgas Gaujas lībiešiem vēlajā dzelzs laikmetā. Visas atrastās senlietas pašlaik atrodas Latvijas Nacionālajā vēstures muzejā, kur tiks restaurētas, lai pēc tam atgrieztos Mālpilī, Mālpils novadpētniecības muzejā.

Vecrubenīšu senkapos iegūtais arheoloģiskais materiāls ir nozīmīgs papil-

dinājums Gaujas lībiešu materiālās un garigās kultūras izzināšanā.

Domājams, ka tuvāko trīsdesmit gadu laikā Vecrubenīšu senkapus vairs neapdraud dabas postījumi, jo pārējie uzkalniņi atrodas pietiekoši tālu no upes krasta.

Nav zināms, vai agrāko laiku kapu postītāji saņēma sodu, bet šodien likumdošana paredz sodus visu valsts aizsargātu kultūras pieminekļu postītājiem.

Mēs varam patiesi priecāties, lai arī šie senkapi bija postīti, tajos bija saglabājušās nozīmīgas vēstures liecības, kuras mums stāsta par Mālpils senvēsturi!

Kultūrvides attīstības dalas vadītāja
Esmeralda Tāle

Projektu koordinatore
Ieva Pauloviča

Jauna vieta – jauni plāni

Dace Ozoliņa

iegādāties pirmās divas kaziņas, to piena ārstniecisko īpašību dēļ. Tas palīdzējis atveseļoties un atrast jaunu saimniekošanas virzienu – bioloģisko saimniecību, kas tagad izveidota Sidgundas pusē. Kā atzīst saimniece, arī agrāk nav aizrāvusies ar kājiju. Minimāli, iespēju robežās. Tagad nemaz.

Kazu ganāmpulks prasa daudz darba, arī īpaša vērība tiek pievērsta analīzem, jo visi jau baidoties no iespējas inficēties ar ērču encefalītu. Saimniecība liela, kopumā 140 lopiņu. Vaicāju, kas tad saimniecei ir tie mīlākie? Meita nosmēj, ka suns, taču Dace atzīstas, ka laikam Būru kaziņas, kas gan izskatās eksotiski, gan uzvedās līdzīgi. Lecot uz dēļu grēdām, nojumēm, kur tik vien var tikt. Kā jau kazu dzimtai pienākoties, labprāt mielojoties ar koku lapām.

Stāstot par saimniecības turpmāko politiku, tās attīstību, Dace piemin ie-meslu, kāpēc no gandrīz 80 piena kazu ganāmpulka, bija spiesti pāriet uz gaļas lopiem. Valmieras piena kombinātam vairs neesot bijis vajadzīgs šis veselīgais produkts... Iemesli – kāpēc? Nav zināmi. Kādu laiku veduši pienu uz Ozolniekiem, tomēr cena nav bijusi tā labākā. Nospie-duši, ka piena kazas rentabli ir turēt tik, cik var realizēt to pienu vai sieru. Tad, sākot saimniekot jau šeit, sākuši domāt par Būru gaļas kazām. Par tām uzzinājuši izstādēs, vairāk arī kursos Vācijā, ko organizējuši Talsu kazkopji. Iepazinušies ar reāli darbojošos saimniecību, pārstrādi, produkcijas īpašo kvalitāti un galvenajiem principiem ganāmpulka turēšanā. Latvijā tas viss vēl ir jauns. Tomēr lēnam Dienvidāfrikas kazas ienāk arī Latvijas plavās. Tagad galvenais jādomā par to,

kā cilvēkiem parādīt kazas gaļas labās īpašības.

Tad nu rodas jautājums, kāds ir darbu sadalījums saimniecībā? Ko dara saimnieks, saimniece, ko bērni? Kurš nodarbojas ar mārketingu, kurš ar barošanu un mēslu vākšanu? Tas smagais darbs tiekot pēc iespējas mehanizēts. Arī jaunajā kūti, ko celšot, par to domāts. Saimniecībā, lai realizētu ES prasības, izveidots dzīlurbums, mēslu krātuve un

piena māja, kur izmantoti ES līdzekļi, bet tālāk attīstot saimniecību jau par saviem līdzekļiem. Bet, protams, ka visi barības sagatavošanas, zemes darbi un celtniecība ir uz puišu pleciem. Meitenes nemas pa kūti, rūpējas par dokumentāciju. Tieki domāts par izglītošanos, apmeklēti kursi

Turpinājums 16. lpp.

Turpinājums no 15. lpp.

pārraudzībā, saimnieks apguvis lopu no vietņu celtniecības zinības. Arī jaunatne iespēju robežās palīdzot kopīgā darbā. Meitai vairāk sanākot tikai vasaras periodā, jo studējot medicīnu Rīgā. Ar visu jātieku galā pašiem, jo strādniekus atrast ir ļoti grūti. Ieva piemetina, ka viņi ar brāli, gan cenšoties katru gadu dot nelielu atelpu vecākiem, aizsūtot kādā ceļojumā. Patikusi Norvēģija. Vienmēr meklējot ko jaunu izzināt, jo dīķa gulēšana neesot priekš viņiem. Pagajušā gadā daudz interesanta uzzinājuši Leipcigas lauk-saimniecības izstādē, kur bijusi iespēja redzēt bifeļus, lamas, nemaz nerunājot par kazām, ponijiem un zirgiem.

Saimniece saka, ka pēc grūtā celtniecības perioda, kā tagad, kad viss pagalms izrakts, cerot nākošgad aicināt arī ciemos. Viss sākums esot grūts, it sevišķi, ja ienāk gandrīz tukšā vietā. Pirmais gads esot bijis vissmagākais, kad ūdens esot bijis jāved klāt sev un lopiņiem, bet ceļš esot izbraucams tikai sausā laikā. Pagastam pašlaik neesot līdzekļu, tāpēc paši gādājot no karjeriem granti un labojot, cik nu var.

Tad nu jautāju, kāpēc iepatikusies Mālpils mālainā puse? Vai iepriekš bijusi kāda saistība ar šejieni? Ieva pirmā atzīst, ka ļoti patikušas skates Mālpils kultūras namā, kuru nevar salīdzināt ar Ādažu namu. Tomēr saimniece stāsta, ka izvēle bijusi nejauša, vīrs pievērsis uzmanību sludinājumam. Tad, ieraugot pagalmā augošo milzīgo kastani, puiši izlēmuši par labu šai vietai.

Dzīvot labi – tā atbildēja Ieva, kad vaicāju par sapņiem un perspektīvām. Saimniece piemetina, ka esot vēl idejas, kas prasot gan kārtīgi sakopt saimniecību, jo pagasts sākas katrā mājā. Un, ja būs tava vietiņa kārtībā, tad arī pagasts būs skaists. Ieva atzīst, ka jau braucot

Mālpili, ievērojuši sakoptību – tur no-plauts, tur iesēts, tur gotīgas ganās, ļoti maz nekoptu zemu. Paticis, ka tiek atbalstīta lauksaimniecība. Tas iedrošinājis. Tagad lielu paldies sakot Nellijai Andrukelei, kura nekad neliedzot savu padomu. Lēnam iedzīvojoties. Gada straujais ritums paņem savu. Darbs aiz darba. Kaimiņi vēl nav kārtīgi iepazīti, jo pat draugiem reizēm jāatsaka, ja siens jāplauj. Tomēr pēc laika cerot saimniecību sakārtot tā, lai laiks atrastos visam. ļoti cerot uz valsts atbalstu un skaidrību attīstības virzienos, drošību, uzsākot jaunu.

Redaktore Daiga Frīdberga

Sestā Mālpils 800gadi veltītā izstādē, kurā visu jūniju bija skatāmi Solveigas Vasiljevas grafikas un tēlniecības darbi. Mākslinieces sadarbība ar Mālpili jau 10 gadu garumā, jo kādreiz kopā ar mālpilniešiem būts starptautiskā folkloras festivālā Beļģijā.

Mālpils ir tikai vienas vēja brāzmas attālumā no Solveigas Vasiljevas mājas, kas atrodas tūlīt aiz Mālpils pagasta robežas Siguldas virzienā. Solveiga Vasiljeva atzīst, ka dzīve Siguldā ir dzīļi iespaidojusi viņas darbus, jo "visa Sigulda esot kā tīra tēlniecība". Māksliniece dzimusi Rīgā. Viņu uzaudzināja un no mazotnes uz mākslu virzīja māte, kurai māksla bija nepiepildīts sapnis. Vidusskolas izglītību Solveiga ieguva Siguldas 1. vidusskolā. Skolas gados Solveiga apmeklēja tēlniecības pulciņu un piedalījās dažādās māk-

Izstāde "Burbuļi"

slas olimpiādēs. Jaunības gados radās vēl viena kaislīga aizraušanās – kalnu slēpošana. Šī nodarbe Solveigai dāvaja brīvības sajūtu un viņu ļoti aizräva, bet aizvien dominēja mākslas aicinājums.

Arhitektūras izglītību, ko māksliniece ieguva Rīgas Tehniskās universitātes Arhitektūras fakultātē, S.Vasiljeva uzskata par ļoti labu, jo tā sevī ietver visas mākslas jomas. Solveigas Vasiljevas izvēlētais tēlotājmākslas virziens ir tēlniecība, jo viņa pasauli redz telpiski, un viņai pie-mīt telpiskā domāšana. Attieksme pret materiālu viņai veidojās sākumā pēc iespējām. Jebkurš materiāls piedāvā savas iespējas. Protams, visas zināšanas,

kuras tiek uzkrātas pēc katra materiāla, noder turpmāk. Attieksme pret formu un faktūru Solveigai Vasiljevai ir būtiska, bet ne vienmēr tas esot galvenais. Atbildot uz jautājumu, vai ir kas tāds, ko var pateikt tēlniecībā, bet nevar pateikt citā mākslas veidā, Solveiga teic, ka mākslā viss vienots un viņa nedomā, ka tēlniecību varētu nošķirt no pārējām mākslām. Viņa nekad nedomā, vai topošais darbs būs tēlniecībā vai citā mākslas veidā, jo viņai vienmēr svarīgs ir pamats – ideja.

Mālpils izstādē redzam metāla spilvenus, kas tā vien aicina pieklaut vaigu... tie veidotī, kā izaicinājums – vai tas ir iespējams? Tā, turpinot dematerializēt mākslu, veidotās gaisa skulptūras – pie-pūsti spilveni, kad tehnoloģijas procesā pilnīgi aizmetinātu tērauda lokšņu "spil-vendrānās" ar kompresoru tika iepūsts gaiss. – Kā notvert un apstādināt īsto mirkli? Kā parādīt, ka nekam(kaut kam, ko nevar redzēt) ir milzīgs spēks? Kā pierādīt, ka nejaušība var ietekmēt gala rezultātu?

Solveiga Vasiljeva – *Man bija periods, kad likās, ka nemaz nepiedalos mākslas radīšanas procesā. Jutu, ka esmu tikai starpnieks. Kļuvu it kā anonīma. Formu veidoju nevis es, bet spēks, kura ceļu nebija iespējams prognozēt.. Tas ir tas Dievišķais, tur nav pieskārusies cilvēka roka. Mans darbs bija radīt gaisam telpu, vietu, kur patverties, bet visas šīs krokas un ieloces.., tas ir tas, ko es neesmu darījusi. Uz plāksnes nav ne āmura pieskārienu, ne skrūvspīļu pēdu.*

Jūtos neierobežota kādā konkrētā materiālā. Šķiet, ka tam pat nav nozīmes, galvenais – pateikt savu sakāmo. Radīt no jebkā vai ne no kā. Materialitāte un nemaaterialitāte, personiski sajust abas.

Šī netveramības sajūta pārņem vērojot arī digitālās grafikas darbus par tēmu "Burbuli", no kuriem puse veidoti tieši šai izstādei. Tēma radusies steigas un nenormālā dzīves ritma ietekmē. Tie ir tik gaistoši un netverami, kā visa dzīve mums apkārt.

Izstādē ir darbi no cikla *Nezona. skaistums*. 2007., kura idejas pamatā ir tīkla metafora – viss pasaule ir saistīts, mezglots tīklveida audumā, bezgalīgs saistošs šķiedru pinums Visumā. Svarīgāka šī tīkla sastāvdaļa ir saistošais nemateriāls – nezona. Garīgās substances, korelatīvais tīklis (korelācija ir varbūtiska sakarība, jeb sakarība starp gadījuma lielumiem – lielumiem, kas mainās ar lielāku vai mazāku nenoteiktību) liek secināt, ka **VESELĀIS IR KAS VAIRĀK NEKĀ SASTĀVDAĻU SUMMA**.

Par nezonu liek domāt grafiskie darbi "Mēness pilsēta", "Pilnīgi slepeni", kuru kopīgo izteiksmi veido gan attēli, gan teksti. Teksti, kā skaidrojums? Teksti, kā saistviela vizualizācijai un domai?

Solveiga Vasiljeva izstādēs piedalās kopš 1977.gada. Kopš 1989. gada viņa ir Latvijas Mākslinieku savienības biedre. Ar saviem darbiem māksliniece piedalījusies neskaitāmās izstādēs ne tikai Latvijā,

bet arī ārziemēs. S. Vasiljeva ir pazīstama kā viena no Latvijas labākajām brīvmāksliniecēm. S. Vasiljeva regulāri rīko personālizstādes, no tām plašāk izskanējušas ir jaunākās izstādes:

- *Zupa... ir pusdienas laiks* (Valsts Mākslas muzejs, Rīga 2004),
- *Mēles sajūta* (Ivonnas Veihertes galerija, Rīga 2003),
- *Eksistences lauki* (Latvijas Mākslinieku savienības galerija, Rīga 2001),
- *Struktūras* (Dizaina nams, Rīga 2000).

Solveigas iedvesma ir Dieva radīta, un viņa cenas vienmēr būt gatava to sagaidīt. Katru dienu esot vajadzīgs milzīgs darbs ar sevi, lai būtu vajadzīgā gatavības pakāpe sagaidīt iedvesmu.

Rakstā izmantoti interneta resursi un fragmenti no kataloga "Solveiga Vasiljeva. Viss ir iespējams", 2008. Rīga.

Daiga Frīdberga

Reportāža par citiem laikiem

Mālpils kultūras nama Izstāžu zālē 4. jūlija vakarā tika atklāta jau sestā Mālpils 800gadei veltīta izstāde. Tās autors – mālpiliessiemi līoti pazīstams cilvēks – Jānis Brencis, kurš fotogrāfijās iemūžina Mālpils dzīvi. Kā izstādes atklāšanā teica Kultūras nama vadītāja Edīte Priekule – Tā ir vēsture. Viens neliels nogrieznis no Mālpils 800 gadiem. Nogrieznis, apmēram 20 gadu garumā, laikā no 1984. gada līdz mūsdienām.

Jau izstādes atklāšanas pasākuma gaisotne atklāja apmeklētāju lielo ieinteresētību par mākslinieka darbiem, kuros daudzi meģināja atpazīt sevi vai draugus. Jo nav Mālpili ģimenes, kuras albūmos neglabātos kāda Jāņa Breča fotogrāfija. Mālpils pagasta padomes priekšsēdētājs Aleksandrs Lielmežs atzīmēja šo darbu nozīmību, atspoguļojot Mālpils ekonomiskās izaugsmes apogēju – 80. gadus, un novēlēja turpināt fotoreportāžas atspoguļot pagasta tālāko attīstību.

Jānis Brencis klātesošajiem stāstīja par darbiem, par to tveršanas brīziem, vēsturisko nozīmību un neatkarītojamību. Bet visam sākums ir bijis sen, sen, kad brālis ievedis fotoaparātu Smena. Tad arī tapis pirmais foto ar suni pie mājas Rankas ciemā. Tā soli pa solim, kadru pa kadram ir tverta Dzīve. Gan pirmā bildē Mālpili – sacensības skijoringā, gan sniegoti slēpošanas mirkļi, vēsturiska bilde ar "mazāko"

diktofonu, Saules kalna skulptūru atklāšana, Dziesmu svētki, Priedišmātes jubileja, kāzu muzikanti, padomju laika pēdējie nozīmīgākie Uzvaras svētki, darba audzināšanas talkas, patērētāju veikla atvēšana pēc remonta, pasākumi skolā...

– Tik labas bildes! Tik augstā kvalitātē, tik labi ie-komponētas! Paldies! Jānim ir talants tvert mirkli! Tu esi kā laika pavēlnieks. – tie ir ti-kai daži no skatītāju emociju zibšņiem. Noslēgumā Izska-nēja jauks vēlējums satikties nākamajā izstādē "Brenčis & Brencis".

Daiga Frīdberga

SPORTS

Sporta ziņas

22.jūnijā, Līgo vakara priekšvakarā notika Mālpils pagasta kausa izcīņa **pludmales volejbolā.** Mālpils tagad var lepoties ar diviem pludmales volejbola laukumiem. Sacensībās piedalījās 14 vīriešu komandas, 4 jauktās komandas un 2 sieviešu komandas. Sieviešu konkurencē uzvarēja **Sandra un Estere**, kas pieveica Kristu un Madaru. Jauktā pāru konkurencē trīs uzvaras un **1.vietu** ieguva **Sandra un Ģirts Lielmeži, 2.vietā** atstājot pagājušā gada uzvarētājus jauktos

pāru konkurencē Esteri un Ansi. **3.vietā** ierindojās **Krista un Nameisis.** Vīrieši tika salozēti 4 grupās, no kurām pirmo divu vietu ieguvēji kvalificējās ceturtdaļīnālam. Līdz pusfinālam nokļuva pāri: Gatis/Nauris, Māris/Armands, Ģirts/Ansīs un viesi no Siguldas. Pirmajā pusfinālā savā starpā tikās Māris/Armands un viesi no Siguldas, divu setu cīņa pārāki bija viesi no Siguldas. Otrajā pusfinālā Ģirts/Ansīs divos setos pārspēja Gati/Nauri. Loti spraigi norisinājās cīņa par **3.vietu**, kurā

pārāki izrādījās **Gatis/Nauris**, atstājot pagājušā gada otrs vietas ieguvējus Māris/Armandu aiz godalgoto trijnieka. Finālcīnā pagājušā gada Mālpils kausa ieguvēji – viesi no Siguldas apliecināja savu meistarību un divos setos pārspēja **Ģirtu/Ansī.**

Lielis prieks redzēt, ka pludmales volejbols Mālpilī paliek arvien populārāks un jauniešu meistarība acīmredzami aug. Ipaši vēlos uzteikt jauno meiteni Kristu.

12.jūlijā, Ogres rajona, Menģeles pagastā notika tradicionālās sacensības futbolā, kurās jau kuro reizi piedalījās arī mālpiliessi. Šoreiz mālpiliessi bija izveidojuši 2 komandas un 15 komandu konkurencē abas Mālpils komandas iekļuva labāko astoņniekā, dalot 5. – 8.vietu.

Sporta darba organizators
Ģirts Lielmežs, 29248752

	Sporta pasākumu plāns:	Vieta
8.augusts	Tradicionālā futbola spēle "Vecie" – "Jaunie"	Mālpils profesionālās vidusskolas stadionā
10.augusts	Pludmales volejbola turnīrs "Mālpils 800"	Pludmales volejbola laukumi aiz bērnudārza
17.augusts	Rīgas rajona sporta spēles Regbijā - 7	Berģu skolas stadions
23.augusts	Mālpils kausa izcīņa futbolā	Mālpils profesionālās vidusskolas stadionā

Uzvarētājas sieviešu konkurencē

Godalgoto vietu ieguvēji MIX grupā

Godalgoto vietu ieguvēji vīriešu konkurencē

POLICIJA ZINO

VP Rīgas reģiona pārvaldes Kārtības policijas pārvalde informē

Laika posmā no 2008.gada 17. jūnija līdz 2008.gada 10. jūlijam. Rīgas rajona Mālpils pagastā reģistrēti 10 notikumi. Tajā skaitā reģistrēti: 2 noziedzīgi nodarijumi pret personas īpašumu; 1 ceļu satiksmes negadījums.

25/06/2008 09:00 – 26/06/2008 19:00 Mālpilī, Liepu ielā, brīvi piekļūstot, no saimniecības ēkas nozagti dažādi sanitēnikas piederumi, kuru daudzums un assortiments tiek noskaidrots. Ierosināts kriminālprocess.

23/06/2008 21:00 – 24/06/2008 12:00 Mālpilī, brīvi piekļūstot, no automašī-

nas MITSUBISI COLT nozagta rokas somiņa ar dokumentiem un naudu. Ierosināts kriminālprocess.

17/06/2008 20:51 autoceļa Mālpils – Nītaure 37. km nenoskaidrots vadītājs BMW automašīnā ar Vācijas valsts numuriem, nenoskaidrotu apstākļu dēļ nobraucis no brauktuvēs. Ceļu satiksmes negadījumā cietis 1975. gadā dzimis vīrietis, kurš ar politraumu nogādāts slimnīcas reanimācijā. Ierosināts kriminālprocess.

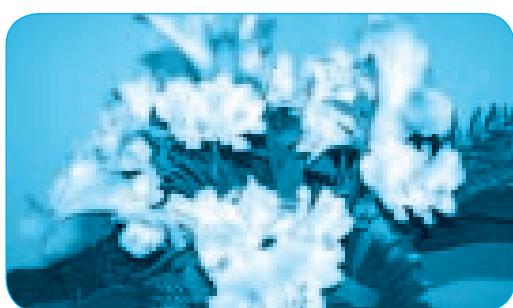
22/06/2008 19:30 Mālpilī Mergupes ielā aizturēts 1992. gadā dzimis jaunietis

atrodoties alkoholisko dzērienu iespaidā, kurš vadīja automašīnu VW bez transporta līdzekļa vadīšanas tiesībām. Ierosināts kriminālprocess.

24/06/2008 06:00 Autoceļa Ropaži – Sidgunda 15. km aizturēts 1991. gadā dzimis jaunietis atrodoties alkoholisko dzērienu iespaidā, kurš vadīja automašīnu VAZ bez transporta līdzekļa vadīšanas tiesībām. Ierosināts kriminālprocess.

VP Rīgas reģiona pārvaldes Kārtības policijas pārvaldes priekšnieka palīdze **Inita Dzelme**

SLUDINĀJUMI

Sveicam augusta jubilārus!

- 80** – Jelenai Cvetkovai
75 – Osvaldam Alfredam Ozoliņam
 Natālijai Afanasjevai
 Annai Geidai
 Pēterim Vizumam
70 – Jekaterinai Īdrei
 Norai Škogalei
 Nikolajam Ložeņicinam
 Yury Tselousovam
 Jānim Mīkelsonam
 Birutai Graudiņai
 Martai Aunai
 Rasmai Šķiltterei
 Verai Žuravļevai

Sveicam septembra jubilārus!

- 95** – Emmai Auziņai
90 – Elzai Burgai
85 – Agrītei Birutai Kraujai
80 – Verai Rasnačai
75 – Annai Austrai Bergai

INTERNETA PIESLĒGŠANA UN PIRMAIS MĒNESIS BEZ MAKSA!!!

SIA "OgreLand" piedāvā interneta ierīkošanu un pirmo mēnesi bez abonēšanas maksas. Interneta pieslēguma ātrums 10Mbit/s, izmantojot OgreLand Proxy serveri, interneta ātrums līdz 25Mbit/s. Akcija spēkā no 1.augusta līdz 30.septembrim. Papildus informācija pa tālruni 29118744 vai 29227148.

Turp, kur tu aizgāji, apstājas laiks,
 Norma sāpes, rūpes un bēdas.
 Nu tavi darbi, asaras, prieks
 Snigs mūsu atmiņās balti kā sniegs.

Skumju brīdī esam kopā ar **Gunāra Sudara** piederīgajiem, smiltājā viņu guldot.

Mālpils pagasta padome

INFORMĀCIJA

REKLĀMA

Sarīkojumi Mālpils kultūras namā 2008. gada augusta mēnesī

- 10.08 Dievkalpojums un kora Frohsinn (Vācija)
 koncerts Mālpils Evaņģēliski luteriskajā baznīcā
- MĀLPILS 800GADE**
- Līdz 04.08. Jāņa Brenča fotoizstāde "Reportāža par ciemciem laikiem" kultūras nama izstāžu zālē
 - 01.08. plkst. 21.00 Koncertu cikla "Vakara impresijas" 7. koncerts Mālpils muižas pils pagalmā Latvijas Nacionālās operas solistu koncerts: **Sonora Vaice, Ilona Bagele, Sergejs Jēgers, Jānis Apeinis un koncertmeistare Ilze Ozoliņa**
 - 08.08. plkst 21.00 Mālpils 800gades svētku atklāšanas uzvedums "Teiku mistērija" kopā ar **zvanu kori "Gloria Deo"** Piedalās kultūras nama amatieru teātris, mūsdienu deju grupas "Nakc" un "HardCandy-ta", deju kopa "Māra" un dziedātāji
 - 09.08. plkst. 9.00 Mālpils 800gades svētku svinības un 7. Latvijas novadu Siera diena

Mālpils pagasta padome izsludina mutisku izsoli uz pašvaldības nekustamā īpašuma "Upesliči" pārdošanu

Nekustamais īpašums sastāv no zemes gabala 8,7 ha platībā, līdlauka (aerodroma) būves un noliktavas ēkas un atrodas Rīgas rajona, Mālpils pagastā.

Īpašuma sākuma izsoles cena LVL 330000,- (solis LVL 1000,-). Dalības maksa LVL 10,- un nodrošinājums 10 % no nosacītās cenas jāiemaksā Mālpils pagasta padomes budžeta kontā ne vēlāk kā 15 minūtes pirms izsoles sākuma.

Pretendentu pieteikšanās termiņš līdz **2008. gada 10. septembrim. pl. 9.45.**

Izsole notiks 2008.gada 10.septembrī Mālpils pagasta padomes mazajā sēžu zālē, Nākotnes ielā 1, Mālpilī plkst. 10.00.

Izsoles objektu var apskatīt, iepriekš saskaņojot laiku pa tālruni 29282209.

Sīkāku informāciju par izsoles nolikumu var saņemt Mālpils pagasta padomē, kontaktpersonas:

Ineta Endele, tel. 7185872, Vladislavs Komarovs, tel. 7970887.

Jaunums!

Atvērta jauna darbnīca Pirts ielā 5, Mālpilī. Remontējam, uzstādām, programmējam televizorus, radio un satelītantenas. Ar piegādi no un uz mājām. Tālrunis **27887371**.

Sludinājumi

Pārdodamas jaukas kaziņas 1 gadu un 4 mēnešus un 4 mēnešus vecas. Tālrunis 26587961

Mālpils Vēstis nākošais numurs iznāks septembrī. Mālpils 800gadei veltīto svētku numuru gaidiet 9. augustā.

Mālpils pagasta padomes izdevums "Mālpils Vēstis" Adrese: Nākotnes iela 1, Mālpils, Rīgas rajons, LV – 2152 Informācijas centra vadītāja: Iveta Krieviņa, t. 67970901 Redaktore: Daiga Frīdberga, mob. t. 26325661, e-pasts: daiga.fridberga@malpils.lv

Žurnāliste: Dzinta Krastiņa Par raksta saturu un faktu precizitāti atbild tā autors "Mālpils Vēstis" elektroniski <http://www.laikraksti.lv> Makets sagatavots un iespiests SIA "N.I.M.S." Rīgā, Pērnavas ielā 47/3, tālrunis: 67311424